

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2502
Tarih: 22.07.2016

7376

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Mehmet Özhasseki tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ertuğrul Kürkçü
İzmir Milletvekili

İzmir Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 21 Temmuz 2016 günü içerisinde 9 ilçede toplam 9 proje için 'ÇED Raporu gerekli değildir' kararı vermiştir. Darbe girişimi ardından Bakanlar Kurulu tarafından verilen Olağanüstü Hal kararının ertesi günü verilen bu karara göre:

- Torbalı'da Yılmaz Kolburan tarafından yapılması planlanan Kalker ocağı,
- Kemalpaşa'da Neşe Süt Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan Neşe Süt ve Süt Ürünleri İşleme Tesisi,
- Aliağa'da Anadolu Döküm Sanayi A.Ş. tarafından yapılması planlanan Tehlikesiz atık geri kazanımı ve çelik döküm parça imalat tesisi projesi,
- Bergama'da Haydar Dilbaz tarafından yapılması planlanan etlik piliç yetiştirme tesisi,
- Balçova, Narlıdere İlçesi Fahrettin Altay-Narlıdere Kaymakamlık arası mevkiindeki İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılması planlanan İzmir Hafif Raylı Sistemi 4'üncü Aşama Güzergah ve Yapım Yöntemi Revizyonu projesi,
- Torbalı'da Lion Atık Değerlendirme Geri Dönüşüm Otomotiv Gayrimenkul Danışmanlığı Nakliye İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş. tarafından yapılması planlanan tehlikeli atık ara depolama ve tehlikesiz atık toplama ayırma tesisi projesi,
- Bergama'da Türkiye Elektrik İletim A.Ş. tarafından yapılması planlanan 154 kV (Alosbi TM-Yuntdağ RES TM) Brş. N.-Bergres TM EEİH (5,3 km Uzunluğunda) projesi,
- Ödemiş'te Mete Doğaltaş ve Mermer San. Ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan mermer ocağı kapasite artışı projesi,
- Kınık'ta Hisar Salça Konserve Tar. Pet. Ürün. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan salça ve konserve üretim tesisi

hakkında "Çevresel Etki Değerlendirme Raporu" gerekli değildir kararı verilmiştir.

Uygulamada birçok sorunu bulunsa da ÇED sürecinin özensiz işletilmesi, işletilmemesi veya hızlandırılması, ÇED muafiyeti getirilmesi, çevre ve doğanın yıkımının hızlanması sonucunu doğurmaktadır.

7376

Bilindiği gibi Olağanüstü Hal Uygulaması gerekçesiyle çevre koruma kurallarının uygulanmaması anayasaya açıkça aykırıdır. OHAL gerekçesiyle Anayasa'nın 17. Maddesi'ndeki yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı ile 56. Maddesi'ndeki sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına ilişkin sınırlama getirilemez. OHAL anayasanın devlete ve vatandaşa yüklediği 'Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek' ödevini ortadan kaldıramaz. Diğer yandan Anayasanın 15'inci maddesine göre OHAL'de de milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilemez, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz. Dolayısıyla OHAL gerekçesiyle yaşama hakkının bir parçası olan çevre hakkını ihlâl edecek ve çevre korumaya ilişkin uluslararası sözleşmelere aykırı düzenleme ve uygulama yapılamaz.

Bu Gerekçeyle;

1. Şahsınızın sektör temsilcileriyle yaptığınız toplantının ardından, 'Yatırımcılar için en önemli unsurun zaman olduğunu biliyoruz. Bu anlamda yatırımların önünün açılması için ÇED sürecini hızlandıracağız' açıklaması yapmıştınız. Yukarıda sözü edilen kararların alınması konusunda Bakanlığınız tarafından ÇED sürecinin hızlandırılması konusunda valiliklere verdiğiniz bir talimat var mıdır? Var ise bu talimatın içeriği nedir?
2. Bakanlar Kurulu tarafından alınan ve TBMM tarafından da onaylanan OHAL uygulaması sonucunda tüm valiler Olağanüstü hal valisi haline gelmiştir. İzmir Valiliğinin aldığı yukarıdaki kararlar bu olağanüstü yetkilere dayanmakta mıdır? Bu aynı zamanda Olağanüstü Hal dolayısıyla verilen yetkilerin bizzat valiler tarafından aşılması anlamına gelmekte midir?
3. OHAL'in Anayasal bir kurum olduğu bilinmekle birlikte bu konuda çeşitli kısıtlamalar getirildiği bilinmektedir. Yukarıda sözü edilen kararlar konusunda Anayasa'ya aykırı işlem gerçekleştirilmiş midir? Gerçekleştirilmişse bu işlemler Bakanlığınız tarafından re'sen durdurulacak mıdır?
4. İzmir'de Valilik tarafından alınan "ÇED gerekli değildir" kararına benzer kararların başka illerde de alınması beklenmekte midir? Buna benzer ÇED kararı bekleyen kaç proje vardır?